Vlaanderen
is diervriendelijk

Hondenloopzones

EEN GIDS VOOR DE LOKALE BESTUREN

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/dierenwelzijn

Vlaanderen telt 1,5 miljoen honden, één gezin op vier heeft een hond in huis. Maar lang niet iedereen heeft een grote tuin waar de hond vrijuit kan lopen. En honden ravotten ook graag eens met andere honden, terwijl de hondenbaasjes met elkaar praten. Een hondenloopzone is dan een goed idee. Maar hoe begin je daaraan?

Hoezo, een hondenloopzone?

Een hondenloopzone is een omheinde, openbare groenzone waar honden kunnen rennen, spelen en ravotten met andere honden. Dat doen ze onder toezicht van hun baasje, zodat die kan ingrijpen als het spelen uit de hand loopt. De hondenloopzone heeft een sociale functie voor dier én mens: de honden leren andere dieren in hun buurt verdragen en de baasjes hebben meteen een onderwerp om een gesprek met elkaar aan te knopen. Omdat de dieren hier vrij kunnen lopen, daalt de overlast op speelpleinen en in parken door loslopende honden en hun uitwerpselen.

In de hondenloopzone ruimen de baasjes de uitwerpselen van hun hond zelf op. Ze kunnen de hondenpoepzakjes deponeren in een vuilnisbak of een hondenpoeppaal. Deze en andere afspraken leg je vast in een reglement dat duidelijk zichtbaar aan de toegangspoort van de hondenloopzone staat.

Wat zegt de regelgeving?

De beoordeling of voor de aanleg en de inrichting van een hondenloopzone al dan niet een omgevingsvergunning nodig en mogelijk is, gebeurt aan de hand van de bestaande bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het vrijstellingenbesluit en de toepasselijke bestemmingsvoorschriften. Lokale besturen moeten daarbij steeds een concrete beoordeling maken van de feitelijke inrichting, het beoogde gebruik, de schaal, de duur en de ruimtelijke impact van het initiatief. Als er bomen gekapt moeten worden heb je uiteraard wel een kap- of omgevingsvergunning nodig als er bomen moeten wijken. Meer informatie hierover vind je op www.vlaanderen.be/bomen-kappen-buiten-een-bos.

De juiste locatie

Een goede locatie voor een hondenloopzone is goed bereikbaar, dicht bij de woonkern of in een buurt met veel hondeneigenaren. Best niet naast een drukke weg of in een lawaaierige omgeving, want dat zou de dieren onrustig maken. Hou bij je zoektocht naar de juiste locatie altijd rekening met de buurtbewoners of hondenclubs. Pols op voorhand naar het draagvlak en naar de bekommernissen en suggesties van de omwonenden.

Het is het gemakkelijkst als je als gemeente of stad eigenaar bent van de grond waar je een hondenloopzone wilt inrichten. Als dat niet zo is, kan je de grond kopen van de eigenaar of een erfpachtovereenkomst over een lange termijn afsluiten.

WEINIG PLAATS? RICHT EEN HONDENLOOPSTROOK IN!

In dichtbevolkte wijken is de ruimte vaak beperkt. De stad Leuven lost dit op door er kleinere hondenloopstroken aan te leggen van slechts enkele are groot. Daarvoor vindt de stad plaats op groene reststroken langs de wegen en vergeten hoekjes in het park. Buiten de stadsmuren heeft de stad grote hondenloopweides aangelegd.

Zo leg je een hondenloopzone aan

DE OPPERVLAKTE

De grootte van de hondenloopzone hangt af van de beschikbare ruimte. Soms heb je gewoon niet meer dan enkele are ter beschikking. Een minimum van tien are (1000 m^2) heb je toch nodig zodat ook grotere honden de poten kunnen strekken. Als je ook wat spelelementen, bomen en struiken wilt aanplanten, heb je al snel het dubbele van die oppervlakte nodig.

DE AFSLUITING

Die is minstens 1,2 meter hoog, sluit aan de grond aan en heeft openingen die kleiner zijn dan 5 centimeter. Wees creatief en werk met natuurlijke materialen zoals hagen, een kastanjehek en wilgenvlechtwerk, dat maakt het aangenamer voor honden en baasjes. Gebruik een dubbele poort, zodat er een sas ontstaat en de honden niet kunnen ontsnappen telkens er een bezoeker door de poort gaat.

DE INRICHTING

Op een strakke grasmat is een hond al snel uitgekeken, dus voorzie indien mogelijk voldoende afwisseling. Zorg voor een open vlakte maar ook voor bosjes met struiken en bomen, een vijver, zand, kort en lang gras. Je kan een deel van het terrein inrichten met hondenspeeltuigen zoals boomstammen, tunnels, bruggen en hordes. Schakel voor de aanleg en het onderhoud de gemeentelijke groendienst in.
Als je terrein groot genoeg is, kan je het in twee delen. Soms spelen grote honden net iets te enthousiast met hun kleinere soortgenoten. Kleine hondjes vinden dan wat rust in hun afgebakend deel van het terrein.

De bomen en struiken zorgen voor schaduw. Honden moeten immers kunnen afkoelen op warme dagen. Kies voor stevige boom- en struiksoorten en bescherm die met een boomkorf tot ze groot genoeg zijn. Plant het terrein niet te vol zodat de hondenbaasjes het overzicht niet verliezen.

VUILNISBAKKEN

Een hondenloopzone is geen toilet voor honden. Als elk baasje de uitwerpselen van zijn dier opruimt, blijft het terrein proper. Voorzie daarom zeker een vuilnisbakje of een hondenpoeppaal aan de hondenloopzone.

ZITBANKEN

Maak van de hondenloopzone ook voor de baasjes een aangename plek. Zij houden toezicht op hun dier maar slaan allicht ook al eens een praatje met andere hondeneigenaars. Plaats enkele strategisch geplaatste zitbanken van waaruit ze het hele terrein kunnen overzien. De banken krijgen zo ook een sociale functie. Je kan eventueel ook een schuilhokje aan de rand van het terrein plaatsen voor als het regent.

HET INFOBORD

Een infobord aan de toegangspoort maakt het concept van een hondenloopzone voor iedereen duidelijk. Heet de bezoekers welkom en vermeld in klare taal de ‘spelregels’ van de zone. Zet er ook de contactgegevens bij van de verantwoordelijke of de groendienst, zodat hondeneigenaars gemakkelijk contact kunnen opnemen als dat nodig zou zijn.

TIP!

Hondeneigenaars voorzien best zelf water en een drinkbakje voor hun dier. Maar misschien kan je als gemeente ook een openbaar waterkraantje plaatsen. Doe dat dan in het zicht op een toegankelijke plaats. De sociale controle voorkomt misbruik. Zelf drinkbakken plaatsen is geen goed idee, dan gaan honden bezitterig doen en dat kan agressief gedrag uitlokken.

Het reglement

Een huishoudelijk reglement legt de spelregels vast zodat het bezoek voor elk hondenbaasje en de omwonenden aangenaam blijft. De rode draad is dat de eigenaar verantwoordelijk is voor zijn dier, en dus ook voor de overlast en schade die het dier veroorzaakt. De eigenaar weet best of het dier geschikt is om met andere honden te ravotten. De hondenloopzone is hoe dan ook afgeraden voor angstige, zieke, oude, loopse of agressieve honden.

Reken dus op het gezonde verstand van de hondenbaasjes, maar met een reglement heb je als gemeente een stok achter de deur. Laat het reglement goedkeuren door de gemeenteraad en neem het op in het politiereglement. Zo kan je aan het niet naleven ervan een gemeentelijke administratieve sanctie koppelen van maximum 350 euro.

Het reglement maak je op maat van jouw gemeente. Maak de regels bekend op het infobord aan de hondenloopzone. Doe dat eventueel in vereenvoudigde vorm en verwijs door naar de gemeentelijke website voor het uitgebreide reglement. Met dit voorbeeld geraak je al een heel eind.

- Je bent verantwoordelijk voor jouw hond. Hou het veilig voor andere mensen en dieren.
- Zijn er al andere honden in de hondenloopzone? Vraag dan eerst toestemming aan hun baasjes voor je je dier loslaat.
- Zorg dat het poortje goed gesloten is.
- Doe je hond een halsband of harnas aan, zodat je het dier snel bij je kan nemen.
- Ruim de uitwerpselen van je hond op en gooi het nadien in de vuilnisbak.
- Denk aan de omwonenden, zorg dat je hond niet onnodig blaft.
- Bezoek de hondenloopzone niet met agressieve, angstige of zieke honden .
- Laat je hond geen kuilen graven of schade aanrichten.
- Hou je hond steeds in de gaten.
- Niet meer dan tien honden in de zone. (Dit is natuurlijk afhankelijk van de grootte.)
- Toegangsuren tussen 8 en 20 uur.
- Hou je aan deze afspraken, anders riskeer je een GAS-boete.
- Veel plezier en hou de hondenloopzone net.

In je communicatie op het infobord en de gemeentelijke website kan je de hondeneigenaars ook tips geven. Zoals:

- Maak een wandeling met je hond voor je de hondenloopzone betreedt. Dat maakt het dier wat rustiger.
- Ben je onzeker over de reactie van je hond op een andere viervoeter die al in de hondenloopzone is? Hou beide dieren aan de leiband en wandel even naast elkaar. Zo zie je hoe de dieren op elkaar reageren.
- Kom je voor het eerst? Kies dan een rustig moment zodat je hond aan de omgeving kan wennen zonder andere dieren.
- Breng geen voedsel of speelgoed mee, honden kunnen erg bezitterig zijn.
- Is het druk? Wacht dan even jouw beurt af of kom op een ander moment terug.
- De hondenloopzone is geen speeltuin voor kinderen.

Het onderhoud

Vergeet niet om ook het onderhoud in te plannen. Diepe putten die door ijverige honden gegraven worden, worden best terug gevuld.

Controleer geregeld de infrastructuur met speciale aandacht voor de afsluitingen.

Maak je hondenloopzone bekend

De buurt en de lokale hondenvereniging heb je al mee van in het begin, maar niet alle hondeneigenaren in je gemeente zijn op de hoogte van de nieuwe hondenloopzone. Maak het project bekend op de gemeentelijke website, via sociale media, het gemeentelijke infoblad, bij de dierenarts, de hondenkappers.... Organiseer een officiële opening en nodig de lokale pers uit. Vergeet geen fotogenieke hond voor het fotomoment.

MEER HONDENINFRASTRUCTUUR?

Hondenlosloopzone. In bossen en natuurgebieden horen honden altijd aan de leiband. Dat is belangrijk voor de veiligheid van de andere natuurliefhebbers en om de planten en dieren te beschermen. In hondenlosloopzones kunnen honden - onder toezicht van hun baasje – wel vrij rondlopen. Het Agentschap Natuur en Bos legde in meer dan veertig natuurgebieden hondenlosloopzones aan. Je vindt een overzicht op www.natuurenbos.be/hondenzones.

Hondenspeeltuin. Een hondenspeeltuin lijkt wat op een kinderspeeltuin, met hordes, een klauterbrug, tractorbanden en andere tuigen. Soms maken ze onderdeel uit van een hondenloopzone. Zo installeerde de stad Antwerpen hondenspeeltuigen in een tiental hondenloopzones. Betalende hondenspeeltuinen maken een opmars in Nederland en Duitsland.

Hondentoilet. Een afgebakende ruimte op openbaar domein waar honden – aan de leiband - naar het toilet kunnen gaan tijdens hun wandeling. Een hondentoilet is niet heel groot, enkele vierkante meters volstaan. Het hondenbaasje ruimt de uitwerpselen meteen op en deponeert het pakketje in de vuilnisbak of de hondenpoeppaal. Gent telt liefst 180 hondentoiletten.

Hondenpoeppaal. Een smalle en kokervormige vuilnisbak waar alleen poepzakjes in mogen worden gedeponeerd. Een hondenpoeppaal neemt weinig plaats in en stoort zo het openbaar domein niet.

Hondenzwemplaats. Ja, ook dat bestaat. De stad Gent heeft een hondenzwemplaats aan de Yachtdreef, vlakbij de Watersportbaan. Hier mogen sportieve honden vrij zwemmen in de afgebakende zone in de vijver. Zwemmen is enkel toegestaan voor honden, niet voor baasjes. Er is ook een drooglooopweide.

Een natuurlijke hondenlosloopzone

Regionaal Landschap Rivierenland heeft een interessante brochure over de aanleg van een natuurlijke hondenlosloopzone. Je kan de brochure gratis downloaden van hun website www.rlrl.be.

Nuttige links

Hoeveel honden zijn er in jouw gemeente of stad?
.vlaanderen.be/dierenwelzijn

Heel wat (lokale) besturen richtten hondenloopzones in. Hier vind je inspiratie:

- www.leuven.be/hondenloopzones
- www.limburg.be/hondenspeelweiden
- www.natuurenbos.be/hondenzones
- www.gent.be/honden
- www.kruibeke.be/product/539/hondenloopzone
- www.kontich.be/hondenloopzones-tips-en-afspraken
- www.sintkatelijnewaver.be/Hondenlosloopzones

COLOFON

Dit is een uitgave van de afdeling Dierenwelzijn van
het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid.
Je kan deze tekst ook raadplegen op
vlaanderen.be/dierenwelzijn

Versie oktober 2026

Foto's
Milieudienst Sint-Katelijne-Waver,
afdeling Dierenwelzijn, Shutterstock

Contact
Voor informatie, vragen of suggesties:
dierenwelzijn@vlaanderen.be

Depotnummer
D/2026/3241/383

Verantwoordelijke uitgever
Toon Denys, secretaris-generaal Departement Omgeving
Koning Albert II-laan 15 bus 553, 1210 Brussel, België (postadres)

DEPARTEMENT OMGEVING
Afdeling Dierenwelzijn
Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel (postadres)
vlaanderen.be/dierenwelzijn